

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (88.)
w dniu 16 kwietnia 2013 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym (druk senacki nr 326, druki sejmowe nr 115 i 1193).

(Początek posiedzenia o godzinie 15 minut 30)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Stanisław Iwan)

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Iwan:

Proszę państwa, otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Tematem posiedzenia komisji jest ustawa o zmianie ustawy o podatku rolnym.

Chciałbym serdecznie powitać pana Kazimierza Plockego, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, i panią dyrektor Aleksandrę Szelańską, która mu towarzyszy.

Chciałbym również przywitać panią Justynę Przekopiak z Ministerstwa Finansów i pana Michała Gila z...

(*Starszy Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Michał Gil: Biuro Legislacyjne.*)

Biuro... Aha, dobrze. Czemu w takim razie pan jest wpisany dwa razy, to nie wiem, ale... Tak z rozpedu.

Dobrze, w takim razie przystępujemy...

Poproszę pana ministra o przedstawienie powodów zmiany naliczania tegoż podatku.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:

Panie Przewodniczący, prosiłbym o trzydzieści sekund zwłoki... nawet piętnaście sekund, bo dotarł już pan minister finansów, który jest...

(*Zastępca Przewodniczącego Stanisław Iwan: Tak, widzę.*)

...gospodarzem tej ustawy...

(*Zastępca Przewodniczącego Stanisław Iwan: Aha, dobrze.*)

My oczywiście dzielnie będziemy towarzyszyć, ponieważ...

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Iwan:

Dobrze, witam pana ministra Grabowskiego.

W tej chwili jesteśmy w komplecie, tak?

Sekunda na dostosowanie się do klimatu i... Panie Ministrze, w takim razie bardzo proszę o przedstawienie powodów zmiany tej ustawy, to znaczy zmiany sposobu naliczania podatku w zależności od ceny kwintala żyta.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski:

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ustawa przyjęta przez Sejm 5 kwietnia liczy trzy artykuły, została wniesiona jako inicjatywa poselska. Można powiedzieć, że w sensie merytorycznym sprowadza się do tego, żeby cena, która wpływa na wysokość stawki podatkowej, cena skupu żyta, była liczona za jedenaście kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy, a nie za trzy kwartały poprzedzające kwartał poprzedzający rok podatkowy, jak to jest w tej chwili.

Inicjatorzy tej zmiany mówili o tym, że cena żyta ulega dużym wahaniom, w związku z czym stawka podatkowa, ta maksymalna, która de facto wynika z komunikatu prezesa GUS, pośrednio również ulega znacznym wahaniom. Oczywiście organy gminy, czyli rady gminy, w pewien sposób się do tego dostosowują, powoduje to jednak u podatników czasami daleko idącą zmianę tego obciążenia podatkowego.

Generalnie stanowisko rządu wobec tej propozycji było pozytywne. Uważaliśmy, że są wszelkie przesłanki do tego, żeby ta znaczna zmienność cen skupu żyta nie wpływała tak dalece na tę stawkę podatkową. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Iwan:

Dziękuję bardzo.

Czy pan minister Plocke chciałby coś do tego dodać?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke: Nie, dziękuję. To, co pan minister powiedział, wyczerpuje kwestię...*)

Dziękuję ślicznie.

W takim razie poproszę pana legislatora o przedstawienie opinii.

Starszy Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Michał Gil:

Dziękuję.

Nazywam się Michał Gil, reprezentuję Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Mam jedną uwagę do tej ustawy. Otóż ustawa ma wejść w życie 1 października 2013 r. Już z tym dniem nastąpi zmiana zasad obliczania ceny żyta, dotychczasowe przepisy od tej chwili nie mogą zostać zastosowane. Jednocześnie, zgodnie z art. 2 ustawy, przepisów określających nowe zasady obliczania podatku jeszcze nie można zastosować, aż do końca tego roku. W związku z tym pomiędzy 1 października tego roku a początkiem przyszłego roku powstanie luka prawna, nie znajdzie się metoda na obliczenie wysokości podatku.

Jak należy wybrnąć z tej sytuacji? Jak rozumiem, podatek na nowych zasadach ma być płacony od 1 stycznia, ale już wcześniej należy zapewnić prezesowi GUS możliwość określenia w komunikacie ceny żyta. Jest kilka teoretycznych modeli wybrnięcia z tej sytuacji, ja proponuję następujące wyjście: aby całą ustawę wprowadzić w życie 1 października 2013 r., tak jak ma to miejsce, ale do podatku za rok 2013 stosować przepisy dotychczasowe. W ten sposób uda się dociągnąć sprawę z tego roku do końca roku, a z dniem 1 stycznia 2014 r. będziemy mieli już całe instrumentarium do wyliczania podatku na nowych zasadach.

Jeszcze jedna sprawa. W opinii zawarłem propozycję poprawki, a po konsultacjach z panią dyrektorką z Ministerstwa Finansów chciałbym ją zmodyfikować. Art. 2 mógłby brzmieć następująco: do obliczania podatku za rok 2013 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Iwan:

Dobrze, dziękuję.

W takim razie poproszę o stanowisko ministerstwa co do tej luki prawnej i co do skuteczności proponowanej przez pana legislatora poprawki, bo w zależności od tego będziemy ją przejmować albo nie.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski:

Dziękuję za tę uwagę. Rzeczywiście, mówiąc szczerze, jakoś podczas procesu legislacyjnego nie zwróciliśmy na to uwagi. Jest tak, jak pan legislator mówi, więc ta zgłoszona ustnie propozycja według mnie wypełnia intencje pomysłodawców tej zmiany, tej ustawy, jest też legislacyjnie spójna. Nie będzie tych dwóch miesięcy luki prawnej, z powodu której komuś, ktoś nabyłby ziemię, tego podatku nie można byłoby naliczyć.

Tak więc popieramy tę poprawkę.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Iwan:

Dziękuję bardzo.

W takim razie ja tę poprawkę przejmuję.

Proszę państwa, otwieram dyskusję...

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Chciałbym przywitać pana przewodniczącego, który do nas dotarł. Może w takim razie przekazać prowadzenie?

(*Senator Janusz Sepioł:* Nie, nie, proszę prowadzić.)
Nie? Aha, dobrze, to prowadzę dalej.

(*Senator Janusz Sepioł:* Ale mam pytanie wobec tego, jak...)

(*Brak nagrania*)

Senator Janusz Sepioł:

Czy można się spodziewać jakichś zmian w wysokości tego podatku? Czy wprowadzenie tej jedenastokwartalnej podstawy będzie miało na to jakiś wpływ? Czy podatek będzie troszkę wyższy, czy troszkę niższy, czy coś wiemy na ten temat?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski:

Panie Senatorze, to rzecz jasna będzie miało znaczenie w tym sensie, że...

(*Senator Janusz Sepioł:* Mniejsze wahania.)

Mniejsze wahania, no właśnie. Jak będzie w tym roku, nie wiemy, bo musimy znać ceny za pierwsze trzy kwartały, czego w tej chwili nie znamy. Zgodnie z danymi, które prezentowaliśmy w czasie prac sejmowych, w 2010 r. ta cena wynosiła 42 zł 12 gr, a już w roku 2012 – 75 zł 86 gr, czyli była niemalże dwa razy wyższa. A jeszcze poprzednio wynosiła chyba 60 zł. Tak że nie chodzi o to, że to idzie tylko w górę, ale rzeczywiście wahania były znaczne, nie o 5%, 10% czy 15%, one wynosiły... Trudno więc powiedzieć, jaka będzie ta cena, ale pewnie będzie zbliżona do tych 70 zł. Ja oczywiście nie wiem, jaka cena będzie w tym roku, bo te trzy kwartały wpłyną na tę średnią z jedenastu...

Senator Janusz Sepioł:

W każdym razie celem jest wyłącznie stabilizacja, a nie jakieś powiększenie... Nie należy się spodziewać żadnego powiększenia z tego tytułu?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski:

Nie. No, oprócz tego trzeba też powiedzieć, że gminy – korzystając ze swojego władztwa podatkowego, szczególnie w latach, kiedy ta cena mocno rosła – bardzo hojnie, powiedziałbym, stosowały te obniżki. Nie pamiętam już... W każdym razie to nie było 5% czy 10% gmin, to była przeważająca liczba gmin wiejskich – 75–80%, o ile dobrze pamiętam.

A dlaczego o tym mówię? Bo z punktu widzenia podatnika te wahania były mniejsze, rzecz jasna. Czyli jak cena wynosiła 45 zł, to bardzo mało gmin korzystało z tych zniżek, a jak była taka dramatyczna podwyżka, to znacznie, znacznie więcej.

(*Brak nagrania*)

Senator Janusz Sepioł:

...Jeszcze raz...

(*Zastępca Przewodniczącego Stanisław Iwan: Proszę bardzo.*)

...ale już ostatni, przepraszam.

To rodzi takie pytanie: skoro w tej chwili stabilizujemy tę opłatę, to czy nie należałoby założyć jakiegoś ograniczenia na owo władztwo podatkowe? Bo gminy, reagując na wahania cen, czasem istotnie obniżały podatki. Czy w momencie, kiedy ta cena się stabilizuje, nie należałoby trochę ograniczyć możliwości udzielania ulg podatkowych? Czy nie należy powiązać tych ruchów?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Cały system podatków lokalnych, również podatku od nieruchomości, zasadza się na tym, że ustawodawca określa wprost czy pośrednio te maksymalne stawki, a gminy, zgodnie z władztwem podatkowym nad podatkami lokalnymi, ustalają ostateczne stawki, stąd różnice stawek między gminami. Nie widzę jednak takich przesłanek systemowych do tego, żeby tę...

(*Senator Janusz Sepioł: ...nie więcej niż 20% czy coś takiego...*)

(*Głos z sali: ...kiedyś w nieruchomościach i ciągle funkcjonuje...*)

Rozumiem. Ja uważam, że jednak powinniśmy pozostawić... Jeszcze słowo wyjaśnienia. Oczywiście jest taki pośredni bodziec, który wpływa na to, że gminy nie decydują się na bardzo duże obniżki, a który jest powiązany z subwencją, czyli jeżeli gmina... Bo do wyliczenia tak zwanego wskaźnika Gg liczy się potencjalny dochód z tego podatku. Mimo wszystko więc pewien balans jednak jest...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

...występuje w systemie. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Stanisław Iwan:**

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa...

Proszę bardzo.

Otwieram dyskusję, proszę.

Senator Andrzej Matusiewicz:

Chciałbym jeszcze zapytać pana wiceministra, czym jest uzasadnione to, że wybrano akurat kwintale żyta, a nie innego zboża. Wiem, że tak jest przyjęte gdzieś od 1990 r., podobnie jak na przykład w przypadku ustanowienia wynagrodzenia za służebność drogi koniecznej na gruncie rolnym. Czemu akurat cena kwintala żyta, czym to jest uzasadnione? Czemu na przykład nie pszenica, która chyba jest droższa? I czy takie uśrednienie za jedenaście kwartałów wstecz nie wpłynie na obniżenie dochodów gmin?

**Zastępca Przewodniczącego
Stanisław Iwan:**

Panie Ministrze...

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Odpowiadając na drugie pytanie, powiem, że według mnie nie wpłynie, bo – tak jak powiedziałem – w przypadku, kiedy te ceny były tak wysokie, jak w roku ubiegłym, zdecydowana większość gmin skorzystała z możliwości obniżki.

Powiem tylko, że jeżeli z podatku rolnego w ubiegłym roku gminy zebrały 1 miliard 580 milionów zł, to ten teoretyczny ubytek związany z obniżką ceny żyta wyniósł 600 milionów zł.

(*Głos z sali: 700 milionów zł prawie.*)

700 milionów zł? Przepraszam, prawie 700 milionów zł.

Więc... No, to mówi nie tylko o liczbie gmin, pokazuje też skalę tych obniżek. Jeżeli teraz ta cena będzie wyrównana, niech ona wyniesie 70 zł, to i tak przypuszczam, że znaczna część gmin wiejskich może obniżyć tę cenę skupu, która stanowi podstawę wyliczania stawki.

A skąd średnia cena żyta? Tutaj, jak myślę, decydowały względy sytuacji realnej w rolnictwie w roku 1983, kiedy debatowano o podatku rolnym, i w 1984 r., kiedy wszedł on w życie. Wtedy areał zasiewu żyta był znaczny, nie wiem, tu może...

(*Głos z sali: Połowa.*)

(*Głos z sali: Chyba 30% było. Z geografii pamiętam w szkole podstawowej.*)

Państwo z ministerstwa rolnictwa pewnie pomogą mi w określeniu tego areału. On oczywiście w tej chwili jest daleko mniejszy, jest to taki przyczynek raczej historyczny niż realny...

**Zastępca Przewodniczącego
Stanisław Iwan:**

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś wątpliwości? Nie ma.

W takim razie najpierw przegłosujemy poprawkę.

Panie Legislatorze, proszę jeszcze raz przypomnieć jej brzmienie.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Michał Gil:**

Propozycja poprawki jest taka, by art. 2 otrzymał brzmienie: do obliczania podatku za rok 2013 stosuje się przepisy dotychczasowe.

**Zastępca Przewodniczącego
Stanisław Iwan:**

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (10) Jednogłośnie.

W takim razie przystępujemy do głosowania nad ustawą w całości.

Kto z państwa jest za? (10)

Też jednogłośnie.

W takim razie serdecznie dziękuję gościom, dziękuję członkom komisji...

Aha, sprawozdawca.

(*Głos z sali:* Jest ochotnik.)

To dobrze, jest ochotnik.

(*Głos z sali:* Pan senator Pająk.)

Pan senator Pająk jest ochotnikiem.

(*Brak nagrania*)

**Zastępca Przewodniczącego
Stanisław Iwan:**

I zamykamy w tej chwili posiedzenie komisji.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 46*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii